

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

по дисц.: „ОБЩИНСКИ ФИНАНСИ И СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ“;

ЗА СПЕЦ: „Социална сигурност и застраховане“; ОКС „Бакалавър“

- редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ т. ч.:		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	75	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Людмил Найденов)

2.
(Ас. Корнелия Филипова)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (Проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: Дисциплината преследва две основни цели. На първо място, да представи нови знания за концепциите и базовите идеи чрез които съвременната икономическа теория обяснява ролята и характеристиките на общинските финанси, както и да анализира практиката на формиране и изразходване на общинските приходи и разходи. На второ място, да дискутира възможностите и проблемните области при управлението на социалните дейности в общините.

Предварителни изисквания: Учебната дисциплина “Общински финанси и социални дейности” допълва и развива знанията на студентите в областта на теорията и практиката на финансите и социалното осигуряване. Следователно изисква знания в посочените научни области.

Знание и разбиране: Курсът уточнява необходимостта, целите, предимствата и недостатъците на местното самоуправление (в общотеретичен план и от позициите на европейската практика), извежда възможностите за количествена и качествена оценка на фискалната децентрализация и прави анализ на приходната и разходна система на местните власти. Обект на внимание са финансовите аспекти на осъществяването на местно равнище социални дейности. Специално внимание се отделя на българското законодателство и на националната практика в изучаваната научна област.

Курсът осигурява нови знания в областта на местното самоуправление и общинските социални разходи. В тази връзка се формират умения за работа с бюджетна и проектна документация. Запознаването с особеностите на законодателството способства за формиране на умения за социална работа и управление финансирането на социалните услуги (центрове за обществена подкрепа, домашен социален патронаж, центрове за рехабилитация и др.).

Приложение на знанията и уменията: Формираните знания и умения намират приложение в практиката на институциите от държавния сектор на централно и местно ниво.

Разширяване на знанията и формиране на нови умения: Курсът успешно кореспондира с учебните дисциплини “Основи на социалното осигуряване”, “Публично пенсионно осигуряване” и „Здравноосигурителни системи“.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. ВЪВЕДЕНИЕ В ТЕОРИЯТА НА ОБЩИНСКИТЕ ФИНАНСИ		3	-	
1.1.	Вертикална структура на публичния сектор. Финанси на централната власт и общински финанси			
1.2.	Характеристики на местните публични блага			
1.3.	Идейна база на теорията на общинските финанси			
1.4.	Съвременна теория на общинските финанси – основни направления и ключови идеи			

2. НЕОБХОДИМОСТ, ПОЛЗИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ		3	-	
2.1.	Мотиви за местно самоуправление			
2.2.	Политически и икономически ползи от местното самоуправление			
2.3.	Рискове на местното самоуправление			
2.4.	Законодателна база на местното самоуправление в България			
3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСОВА САМОСТОЯТЕЛНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ ВЛАСТИ		4	4	
3.1.	Общи индикатори за фискална децентрализация и местно самоуправление			
3.2.	Специфични индикатори за децентрализация и местно самоуправление.			
3.3.	Индикатори за оценка на крайния резултат от политиката			
3.4.	Оценка на фискалната децентрализация степента на местно самоуправление в България			
4. ПРИХОДНА СИСТЕМА НА МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ		3	-	
4.1.	Понятие и принципи на приходната система			
4.2.	Класификация на местните приходи			
4.3.	Собствени приходи на местните бюджети – обща характеристика			
4.4.	Варианти за разпределение на приходните правомощия между вертикалните нива на публичния сектор			
5. ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ И ПОСТЪПЛЕНИЯ ОТ ТАКСИ		4	2	
5.1.	Изключително местни, паралелни и споделени данъци – теория и практика			
5.2.	Данъчна автономност и междуобщинска данъчна конкуренция			
5.3.	Постъпления от такси и цени на услуги			
6. ОБЛАГАНЕ С ОБЩИНСКИ ДАНЪЦИ В БЪЛГАРИЯ		5	5	
6.1.	Данък върху недвижимите имоти			
6.2.	Данък върху превозните средства			
6.3.	Облагане на придобиването на имущество			
6.4.	Други местни данъци в България – фискално значение и техника на облагане			
7. ПРИХОДИ ОТ СОБСТВЕНОСТ: ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО И КОНЦЕСИИ		5	5	
7.1.	Традиционна обществена поръчка и ПЧП – сравнителен анализ.			
7.2.	ПЧП-процес			
7.3.	Условия и ред за осъществяване на публично-частно партньорство в България			
7.4.	Възлагане на предоставянето на социални услуги и публично-частно партньорство			
7.5.	Концесия за услуги, концесия за строителство, концесия за ползване – обща характеристика и приложно поле.			

8. ОБЩИНСКИ РАЗХОДИ		4	2	
8.1.	Принципът на субсидиарност – основа за разпределение на разходните отговорности в публичния сектор			
8.2.	Понятие и характеристика на общинските разходи			
8.3.	Класификация на общинските разходи			
8.4.	Разходни отговорности на българските общини			
9. СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ – ВЪВЕДЕНИЕ В ПРОБЛЕМА		4	2	
9.1.	Понятие за социални дейности и социални услуги			
9.2.	Мотиви за осъществяване на социални услуги			
9.3.	Принципи за осъществяване на социални услуги			
9.4.	Видове социални услуги			
10. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩИНСКИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ – ПРАКТИКАТА НА БЪЛГАРИЯ		5	5	
10.1.	Профилиране на социалните услуги			
10.2.	Местни органи и доставчици на социални услуги			
10.3.	Планиране и финансиране на общинските социални услуги			
10.4.	Административна организация на предоставянето на социални услуги			
10.5.	Качество, ефективност, контрол и мониторинг на социалните услуги			
11. ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ		5	5	
11.1.	Публични проекти и концепции за управление на проектния цикъл на социалните дейности.			
11.2.	Елементи на проектния цикъл.			
11.3.	Метод на логическата рамка.			
11.4.	Оценка на въздействието и оценка на изпълнението на социални проекти.			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест	1	15
1.2.	Контролна работа	1	20
Общо за семестриален контрол:		3	35
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	40
Общо за сесиен контрол:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		3	75

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Владимирова, Т., Л. Найденов. (2011). Местни финанси. Варна: Стено.
2. Найденов, Л. (2019). Проблеми при организацията на местните данъци в условията на фискална децентрализация. Инвестиции в бъдещето - 2019: Дванадесета научно-приложна конференция с международно участие, 3-4 октомври 2019: Сборник доклади, Варна: НТС - Варна, 121 - 125.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Найденов, Л. (2016). За регионалната данъчна конкуренция без оптимизъм. // В: Вачков, Ст. И др. Финансовата наука между догмите и реалността. Варна: Наука и икономика. 319-360.
2. Найденов, Л. (2018). Фискални правила и устойчивост на публичните финанси на България - нормативни аспекти. Регионална икономика и устойчиво развитие: Сборник с доклади от научна конференция, орг. от НИИ при ИУ-Варна, 17 ноем. 2017 г. Варна: Наука и икономика, 2, 42 - 53.
3. Vlagoycheva, H. (2019). Social Enterprises' Position in Regional Sustainable Development. Trakia Journal of Sciences. Scientific Serial Published by Trakia University. Social Science, Stara Zagora: Trakia University. 17. Suppl. 1. 488 - 495.
4. Vlagoycheva, H., Andreeva, A., Yolova, G. (2018). Legal Framework of Occupational Health Services in the EU and in Bulgaria. Izvestiya Journal of Varna University of Economics, Varna: Science and Economic Publ. House. 62. 3-4. 250 - 264.
5. Gruber, J. (2019). Public Finance and Public Policy. Worth Publishers.
6. Khan, A. (2019). Fundamentals of Public Budgeting and Finance. Palgrave Macmillan.
7. Oinarov, A., D. Eshimova. (2017). Project management methodology in the public and private sector: The case of an emerging market. Journal of Governance and Regulation. 6 (1).